

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper
Published by the Lithuanian Press Association
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada

LIAUDIES BALSAS V

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 604

PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 7, 1943, TORONTO ONTARIO

M E T A I X I I

AMERIKIEČIAI ISVIJO VOKIECIUS IS MATEUR IR ARTINASI PRIE BIZERTOS

PRIEŠAI GINASI DESPERATIŠKAI, BET JŲ DIENOS JAU SUSKAITYTOS

ALGIERS. — Jungtinių Valstijų jėgos, po ilgų ir atkaklių kovų, pasivare pirmyn 14 mylių ir atėmė iš priešų Mateur, svarbų susisiekimo mazgą Tunisijoje. Nuo Mateur iki Bizertos tikrai 19 mylių.

Morokiečiai, kurie kovoja francūzų vadovybė, taigi pasivare pirmyn šiauriniame Tunisijos sektoriuje ir atsidūrė vos 11 mylių nuo Bizertos.

Bizerta yra labai svarbi priešų bazė ir prieplauka. Bet dabar ji galės būti pasiekama ir iš kmunalių.

Užimamas Mateur yra svarbus lūis, kad už jo prasideda lygsmės vietos ir priešai nebėra kur taip lyriškai laikytis, kaip kad jis laikėsi kalnuotose vietose, Yra galimybių, kad amerikiečiai nukirs Bizertos sektorių nuo Tuniso, kuris randasi pietryčius nuo Bizertos ir skaitomas svarbiausia priešų bazė ir prieplauka Tunisijoje.

Britų Pirmoji Armija, kuri veržiasi tiesiai link Tuniso, taigi palaiko savo spaudimą ir priešas negali atitraukti savo jėgų į Mateur sektorių. Britų Aštuntoji Armija eina iš apatios. Ji pastaruoju laiku mažai tepažengė pirmyn, bet daro didelį spaudimą ir numatomas greitas prasiliūžimas pro priešų fortifikacijas.

Generolo Ziro jėgos supta Pont DuFahs miestą, kuris randasi ant geizkelio vedančio link Tuniso.

Priešas galėjo atlaikyti atkaklias sąjungininkių atakas už tai, kad kalnuotos vietos jam tarnauja, kaip tvirtovės, bet tos tvirtovės žingsnis po žingsnio užkariaujamos. Kada bus prasilaužta pro kalnus, tuomet priešai bus riestai. Atrodo, kad tas laikas visai arti.

NACIAI PRAKIŠO 8,000 KAREIVIŲ

LONDON. — Naciai vedė žiaurias kontr-atakas Novorosisko fronte per išties savaite, norėdami pagerinti savo padėtį tame fronte, bet svietui skelbė, kad Raudonoji Armija pradėjo ofensyvą. Matomai jie buvo tikri, kad jiems nepavyks.

Jie per tą laiką paklojo virš 8,000 kareivių ir daugybę orlaivių, bet niekur nenuėjo.

Kovos truputį pagyvėjo ir kituose rytinio fronto sektoriuose, bet kol kas pasikeitimų frontuose nėra. Tačiau jaučiamas, kad abi pusės rengiasi didelėms kovoms šią vasarą ar dar kiek anksčiau.

Visoj Lietuvoj Naciai Gavo Vos 150 Savanorių

STOKHOLM. — Pranešimai iš Lietuvos teigia, kad generolas Just, buvęs vokiečių militarinis ataše Kaune, darė atsisaukimą į lietuvius stoti savanoriais kovai prieš rusus, bet tas atsisaukimas davęs jam tik kelis lietuvius savanorius.

Po to, Heinrich Himler, nacių Gestapo galva, nuykęs į Lietuvą ir įvedęs griežtus būdus atkėrsijimui už atsisaukimą stoti savanoriais. Jis uždaręs, kovo 16, dienos universitetą, po sunaikinimo konservatorijos ir išgabinimo knygyno.

Universiteto uždarymą pasekė masiniai areštai, ypačiai tarp inteligentijos. Dauguma jų buvę išgabenti į Oranienburgo koncentracijos stovyklą, netoli Berlyno. Jauai žmonės išsispastę po miškus.

Nežiūrint tokių baisių prievartos metodų, vos 150 lietuvių teįstoję į Himlerio armiją savanoriais.

Panašiai naciai elgėsi ir Estijoje, bet ir tenai rezultatai buvo mažai ku geresni.

Naciai turi didelę stoką vyrų del armijos ir industrijuose, todėl jie bandą visokius būdus, kad gauti vyrų okupuotuose kraštuose. Jie dedą pastangas rekrutuoti net Sovietų-belaivsius. Jie giriasi,

KARIAI PERKA PASKOLOS BONUS

OTTAWA. — Per pirmą kampanijos savaitę kanadiečiai pirkę Pergalės Paskolos bonų už \$372,544,900. Jeigu vajas eis tokiu tempu iki galo, tai yra iki gegužio 15, bus sukelta \$1,117,634,740. Kvota sukelti \$1,100,000,000.

Pergalės Paskolos kampanijos autor: etai nurodo, kad kvota yra minimum. Norint pastangas pravesti 100 nuosimčių, reikalinga kvota perviršyti.

Iš visų Kanados vietų atėmą pranešimai rodo, kad Kanados kariai perka paskolos bonus masiniai. Per pirmą savaitę vien orlaivininkai pirkę bonų už \$3,931,950. Armijos nariai pirkę virš \$5,000,000.

LAIVŲ STATYTOJAI KROVĖSI PELNUS

LONDON. — Britų admiraltija patyrė, kad laivų statytojai darėsi nepaprastai didelius pelnus.

Ištyrus 32 britiškų laivų statybą, buvo surasta, kad nekurių laivų statytojai pasidarė pelno iki 50 nuosimčių.

Tas rodo, kad pas laivų statytojus jokie patriotizmo nėra. Jų patriotizmas, tai pinigais.

NACIŲ "REVOLUCIJA" PASMARGE 100,000 MAŽŲ KRAUTUVININKŲ

BERNE. — Bidavo sakoma, kad nacizmas yra vidurinės klasės revoliucija. Bet kur ta vidurinė klasė atsidūrė prie nacizmo, tai galima matyti iš sekantių pranešimų.

Naciai Vokietijoje uždarė 100,000 mažų krautuvinių, o jų savininkus sukėjo į fabriklus, kaip nurodo pranešimai iš Vokietijos.

"Didysis biznis baigia ryti mažąjį. Tiesa, naciai aiškina, kad tai tik iki karas pasibaigs, bet tam netiki nei patys vokiečiai.

AMERIKIEČIAI PIRKO BONŲ UŽ \$17,000,000,000

WASHINGTON. — Amerikiečiai išpirkę paskolos bonų už \$17,000,000,000 arba \$4,000,000,000 daugiau, negu kad buvo siekiama.

Tas rodo, kad amerikiečiai remia dėdės Sam'o karo pastangas.

DARBININKAI GAUS APMOKAM. ATOSTOGAS

WINNIPEG. — Defence Industries Limited ir Winnipeg Power and High Explosive darbininkų unijos peticija, kad būtų duodamos apmokamos atostogos, Manitobos Apylinkės War Tarybos buvo užgirta.

Tokiu būdu, virš 2,000 darbininkų gaus po savaitę apmokamų atostogų.

Peticija buvo paduota susitarus su kompanij, kuri sutiko su darbininkų reikalavimais duoti atostogas.

L'HUMANITE EINA, NORS NELEGALIAI

LONDON. — Francūzų komunistų laikraštis L'Humanite išleido jau 200 numerių, nepaisant to, kad jis leidžiamas slapta, ir kad jau kelis kartus jo redaktorai buvo sučiupti ir nužudyti.

L'Humanite begalėstingai maskuoja Francijos Kvislingus, Lavalių ir kitus, už jų pastangas padėti naciams. Už tai priešai perskioja ir jau tris redaktorių nužudė.

London. — Naciai Kaukaze atstumi 20 mylių. R. A. užėmė Krimskąją.

Kada Musolinis tempė Italiją, dabar gi britų ir amerikiečių bombieriai lygina jo fabriklus pačių italų ir pasiųstas į neutralią valstybę. Štai jam kolonijų, daug kariuomenės, britų atakos ant Turino. Šis "eit su vėlnu obuoliauti!"

Stalinas ir Sovietų Spauda Įvertina Britų ir Amerikiečių Kirčius Naciam

SABOTAŽNINKAI SUGADINO SVICIŲ

WINNIPEG. — Netoli nuo Arnaud, Man., nubėgo nuo rėlių CPR Soo linijos keleivinis traukinys iš 14 vagonų. Sūo traukiniu važiavo daug kareivių.

Winnipeg Tribune sako, kad tyrinėjimas parodė, jog svicūis buvo atidarytas ir traukinys išbėgo iš vyriausios linijos, apvirsdamas ant šono.

Nelaimė įvyko peraitą penktadienį. Išskyrus tris traukinio darbininkus, susižeidimų nebuvo. Visi kareiviai išliko sveiki, nors išgąščio buvo daug.

ANGLIŲ KASEJAI SUGRĮŽO DARBAN

WASHINGTON. — 480,000 angliakasių nusileido savo reikalavimuose ir sugrįžo į darbą. Bet jeigu per dvi savaites jų reikalavimai nebus patenkinti, tai jie vėl svarstys streiko klausimą.

Mainterių reikalavimas yra pakelti jiems algas po \$2.00 į dieną.

Per 2 savaites eis derybos tarp mainierių unijos ir kasyklų savininkų, valdžios atstovui tarpininkaujant.

Kada angliakasiai išėjo į streiką, Ruzveltas perėmė kasyklų valdžios kontrolėn ir atskreipė į mainierius grįžti į darbą, atiduodant klausimą spręsti atatinamiems organams. Iš karto Lewis laikėsi, bet paskui pasiskelbė, kad angliakasių unija sutinka nusileisti ir sulaukyti streiką dviem savaitėm.

MASKVA. — Pereitą šeštadienį, savo atsisaukime į raudonarmiečius, partizanus ir visus Sovietų Sąjungos piliečius, Stalinas nurodė, kad galingi Sovietų Sąjungos, Britanijos ir Amerikos smūgiai vokiečiams, liejasi į vieną milijonišką smūgį, kuriam įlemta parbūksti priešą mirtinai.

Jis taigi sakė, kad priešai puikiai tą numato ir dabar jau sutiktų taikytis su Britanija ir Amerika, jeigu jos nutrauktų ryšius su Sovietų Sąjunga; taigi jie sutiktų taikytis su Sovietų Sąjunga, jeigu pastaroji sutiktų nutraukti ryšius su Britanija ir Amerika. "Bet kas gali taikytis su tokiais niekšais?" pastatė klausimą Stalinas.

Pravda ir kiti Sovietų laikraščiai lygina Sovietų sąjungininkų laimėjimus Afrikoje ir ore su Sovietų laimėjimais prie Stalingrado. "Hitlerininkų komanda bijo veiklių mūsų sąjungininkų operacijų ant Europos kontinento, kaip ugnies," rašo Pravda.

Galingi britų ir amerikiečių smūgiai iš oro, rašo Sovietų spauda, yra ženklas besitartinančios invazijos.

"Raudonosios Armijos pergalės didžiausioj Stalingrado kovoj," rašo Pravda, "buvo įrašytos į patriotinio karo istoriją auksinėmis raidėmis. Gi tuo metu, kada Sovietų kovotojai naikino hitlerininkus sniegu apdengtuos Rusijos laukuose, mūsų sąjungininkų kariuomenė sumušė italus ir vokiečius smėluotose Afrikos dykūmose. Hitlerininkų maršalas Paulus, kuris neteko virš 300,

000 aršiausių fašistinių galvažudžių, pasidavė Raudonajai Armijai (prie Stalingrado). Feldmaršalas Romeis, kuris visai neseniai šaukė, kad palms Egiptą ir Suezą, buvo prispirtas kampe su savo kariuomenės likučiais Tunisijoje.

"Tuo pat metu Anglo-Amerikos aviacija kerta skaudžius smūgius militariniams ir industriniams centrams Vokietijoje ir Italijoje, pranašaudama apie atidarymą antro fronto Europoje. Lai hitleriniai avanturistai ramina tuščias vokiečių galvas su kvailomis pasakomis apie "europiškos tvirtovės" nenugalimumą. Bet visi žino, kad hitlerininkų komanda mirtinai išsigandusi sąjungininkų invazijos į Europos kontinentą."

LENKAI KOVOJA PRIEŠ OKUPANTUS

LONDON. — Lenkijos žmonės atrodo gudresni už Sikorskio vyriausybę. Jie netiki nacių ašaroms, kurias jie lieja neva del tų nužudytų lenkų karininkų. Vietoj to, jie kovoja prieš vokiečius iš visų pusių.

Lenkijoje veikia požeminis judėjimas, sudarytas iš kelių srovių, kurioms vadovauja centralinė vadovybė, sudaryta iš visų srovių atštopų.

Rytinėj Lenkijoje būvę užmušta 424 vokiečiai. Centralinėj Lenkijoje lenkai nužudė 50 vokiečių. Lenkai puldinēja vokiečius visur, kur tik pasitaiko proga nužudyti bent keletą.

Kaip Verčiasi Atskiros Mūsų Šalies Provincijos

Mūsų šalis, Kanada, yra labai didelė ir gyvenimas labai įvairus. Tie, kuriems tenka keltis iš vienos provincijos į kitą, veikiausiai tą patį sėbi. Tiesa, persikėlus iš vienos provincijos didmiesčio į kitos provincijos didmiesčio, sunku pastebėti bent kokį skirtumą. Bet tie, kurie gyvena vienoj vietoj, neturi aiškaus įsivaizdinimo nei apie tai, kaip didelė Kanada.

Kadangi man atrodė, kad mums reikia daugiau pažinti Kanadą, jos žmonių gyvenimą, tai aš čia pat patiekiau jums keletą faktų apie patį Kanadą ir jos provincijas atskirai, ypatingai jų gyvenimą dabar, karo sąlygose, kad jums būtų galima lengviau suprasti žmonių problemas.

Reikia atminti, kad Kanada nusitęsia per 3,600 mylių nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno. Nuo Amerikos rubežiaus iki toliausio iškyšulio šiaurėje yra 2,100 mylių. Visas plotas sudaro 3,730,000 kvadratinų mylių. Kaip tokioji didelė šalis, aišku, yra ir įvairių sąlygų, nors klimato atžvilgiu nepaprastai skirtumų nėra, išskyrus tą, kad nuo toliau į šiaurę, tuo ilgesnė žiema ir trumpesnė vasara.

Ne kiekviena provincija tuo pat laiku buvo apgyventos ir todėl ne visos vienodai pažengė pirmyn. Kita, ne visose vienetose sąlygos. Pavyzdžiui, Britiši Kolumbijai yra arti vandenyno, todėl tenai yra didelės prieplaukos, o tose provincijose, kurios neprieina prie vandenyno, arba didelę ežerų, prieplaukų nėra. Saskačevanoj ir Manitoboj yra nepaprastai didelės lygumos, tinkančios kviečių ir kitų javų auginimui, tuo tarpu to nėra kitose provincijose. Jeigu kuriose yra tinkamos žemės dėl javų auginimo, tai ji netoliki derlinga ir ne tiek daug.

Ne visos provincijos lygios gamtos turtais, mineralais. Tas per ilgą metų eilę atsiliepė į provincijų vystymąsi. Į kitas nemažai atsiliepė ir geografinė padėtis. Pavyzdžiui, Manitoba. Ta provincija randasi taip toli nuo Atlanto ir nuo Ramiojo vandenyno, kad industriniams užvedimams ji nėra labai prielanki ir rezultate, šiandien Manitoba turi mažiausia industrijos. Fabriku' labai mažai. Visa provincija veikia grynai agrikulturnė. Tiesa, yra ir kitų priežasčių, kurios atsakingos už tai, kad ta provincija neturi industrijos, bet jos tolimas nuo vandenyno yra viena iš didžiausių. Ateityje gal bus galima pagerinti industrinius reikalus, bet kol kas yra labai sunku, nes dabartinis metu, cinant karui, steigimas tokios industrijos, kuri gamintų karinius dalykus, būtų nepraktiškas.

Kanadietis

VETRA PRIDARĖ DAUG NUOSTOLIŲ

CLEVELAND. — Šiaurinėje Ohio valstijos dalyje smarkiai nuterėjo vėtra. Nuostolių pridaryta už \$4,000,000. Per vėtras 4 asmenys žuvo ir 150 buvo sužeista. Apart to, virš 500 palikė be pastogės.

Sunkiausiai nukentėjo Akronas. Tenai nuostolių pridaryta virš \$2,000,000. Clevelandui taipgi nuostolių pridarė už \$1,000,000.

Nekurie kariaiškai fabriškai buvo nekuriama laikui sulaukyti.

Kariškos Problemos

Karo pareikalavimai ne vienodai palietė. Vienoms provincijoms buvo lengva pereiti prie tenkinimo kariškų reikalų, o kitoms buvo labai sunku. Industrinės provincijos neturėjo didelio keblumo. Jos puolė prieš statymo naujų fabriku, senų didinimo ir perorganizavimo. Agrikulturnėms provincijoms, vyriausiai Albertai, Saskačevanai ir Manitobai, teko pereiti prie naujų gamybos būdų.

Karas didinimo kviečių gamybos nepareikalavo. Priešingai, jis pareikalavo, kad kviečių auginimas būtų sumažintas, o grūbiamasi auginimo daugiau gyvulių, pašaro, paukščių. Perkeisti ūki iš javų auginimo į gyvulių, paukščių ūki nėra taip lengvas laikas. Ir ūkininkams teko gerokai pavargti, kol jie pradėjo atsistoti ant kojų naujaj srityj. Transformacija dar neįgyvendinta ir dar teks daug pastangų įdėti iki viskas bus sutvarkyta.

Ūkininkų rolė šiame kare nepaprastai svarbi. Maso pagaminimas yra labai svarbus reikalas. Jeigu būtų buvę reikalinga kviečių, tai ūkininkams būtų buvę lengva. Bet jie turi duoti mėsos, sviesto, pieno, sūrio, kiaušinių. Ir jie labai energingai darbuojasi, kad minėti gaminiai būtų suteikti kaip armijoms, taip ir industriniams darbininkams.

Bus Geriau Po Karo

Ūkininkams teko pereiti didelius sunkumus praėjusio karo. Daug sunkumų teko dar pereityti. Bet šis vargas bus atlygintas kiti būdu.

Kariškos industrijos ekspansijai bus galas. Jau dabar nekurių ginklų gamybą mažinama. Kada karas pasibaigs, tai industriniai teks persiorganizuoti iš paminėtų perit prie gamybos civilinių gaminių. Bus daug sunkumų. Ypatingai tas skaudžiai paties darbininkus. Jiems reikės ne tik gal bedarbo pabūti, bet ir naujas vietas susirasti.

Tuo tarpu ūkininkų gamybos pakėtimu nebus reikalinga. Ta transformacija, kuri dabar atliekama, buvo reikalinga ir be karo. Padidintas auginimo gyvulių, paukščių ir kitų maisto šaltinių ir sumažinimas kviečių auginimo buvo reikalingas, nes javų auginimas buvo prašokęs pareikalavimą, labai toli.

Po karo bus reikalinga daug įvairių maisto produktų visur, nes karas sugriovė Europos ūkininkystę, kaip ir industriją. Kanadai teks pagaminti ne tik sau, bet ir badaujančiai Europai. Ir Kanados ūkininkams nebus sunku tai padaryti, nes jų ūkis bus jau perorganizuotas.

Industriiniai gaminiai taipgi turės daug rėnkų po karą, bet industriniai teks pereiti per organizuoti prie civilinių reikmenų gamybos.

Industriiniai centrai Kvebekoje randasi Britiši Kolumbijoj, ypatingai jos pajūryje, Ontarijoj, Kvebeko provincijoj ir kiek mažesni kitose rytinėse provincijose.

Kanadietis

VETRA PRIDARĖ DAUG NUOSTOLIŲ

CLEVELAND. — Šiaurinėje Ohio valstijos dalyje smarkiai nuterėjo vėtra. Nuostolių pridaryta už \$4,000,000. Per vėtras 4 asmenys žuvo ir 150 buvo sužeista. Apart to, virš 500 palikė be pastogės.

Sunkiausiai nukentėjo Akronas. Tenai nuostolių pridaryta virš \$2,000,000. Clevelandui taipgi nuostolių pridarė už \$1,000,000.

Nekurie kariaiškai fabriškai buvo nekuriama laikui sulaukyti.

Mrs. John Rowland, 74 metų, atgavo po nesunkios ligos. Dabar ji gali skaityti laikraščius antgalvius, bei išlaikyti bus didelę ramdė.

Sikorskis Nudėgė Nagus

Generolas Sikorskis, Lenkų valdžios Londone pranešęs panaudojamas Goebelo paleistą propagandą apie tiesą nužudytus 10,000 Lenkijos karininkų, skaudžiai apsiavė.

Visų pirma, koks buvo Sikorski tikslas, ką jis tikėjosi atsiekti, tą blaivų šmeižtą paleidamas į Sovietų Sąjungą?

Nuo pat pradžių diplomatinę santykių užmezgimo su Sovietų Sąjunga, Sikorskis ir kiti asmenys sudarėsi darbinę lenkų vyriausybę Londone, reikalavo, kad Sovietai pripažintų Lenkijai 1939 metų ribežius, tai yra, kad pripažintų Lenkijai Vakarų Ukrainą, Vakarų Baltgudiją, Lietuvos Vilniaus kraštą ir kitas sritis, kurias Lenkija buvo pavergusi. Žinoma, Sovietų Sąjungos vyriausybė tokių pripažinimų nebavė ir nėra pasiryžusi daryti, nes tai būtų prieš tų sričių žmonių norą ir valią.

Lenkijos ponai užsėdė imperialistiniais troškimais atstatyti senąją Lenkiją pavergiant ne lenkams apgyventas sritis, įrolynęja, kad jiems yra reikalingi Ukrainos ir Baltgudijos žemės, kad jiems reikalingi tase sriyse esanti gamtos turiniai, anglis, geležis ir kiti; kad be tų tary Lenkija negalėtų gyventi ir t. t. Vieno žodžiu, jie kalba apie tai, kas jiems yra reikalinga ir tą čia pagrindu išvedžiojimas, kad dėl tos srities turi priklausyti Lenkijai.

Lygiai tokius išvedžiojimus darė Italijos fašistai, Vokietijos naciai ir Japonijos imperialistai. Tais išvedžiojimais gyvenant ir buvo užkurtas šis karas. Musolinis kalbėjo apie reikalingumą ekspansijos, Hitleris kal-

Naciai kovoja su "generolu Purvu." Visas būrys pakinkytas velka nacių komandos automobilių iš puvio. Veikniausiai nesimorėjo šaukti nei "Heil Hitler."

gimo pradžios ukrainai, baltgudžiai ir lietuviai visados energingai priešinosi prieš lenkus okupantus ir visados reiskė norą būti susijungusiais su savo tautos didžiąja dalimi. To pasipriešinimo nušlopinimui lenkai naujojo labai aštrius, žiaurus priemones ir visas civiliziuotas pasaulis žino, kaip lenkai kankino ir žudė ukrainus, baltgudžius ir lietuvius. Vilnijos krašto lietuvių pergyventi vargai, lietuviams labai gerai žinomi. Be to, tas jų noras dar kartą buvo parodytas visuotinais demokratiniams balsavimams po to, kai Smiglio valdžia subyrėjo. Tų trijų tautų atstovai ir dabar pareiškia, jog jie nenori daugiau prie Lenkijos prigulėti.

Diplomatinuose pasitarimuose gen. Sikorskis niekada negavo Sovietų pritarimo tiems savo imperialistiniams siekiams. Tada jis vyko į Vašingtoną, į Kanadą, bet ir čia, kaip ir Britanijoj, iš valdžių užgyrimo negavo. Ką jis Amerikoj ir Kanadoj galėjo surasti, tai gal tik atskirus asmenis, kurie būdami aršūs Sovietų priešai, galėjo jo siekiams pritarti. Savo keliame, Sikorskis apsiavė.

Tą Goebelo paleistą prieš Sovietus šmeižtą apie nužudytus Lenkijos karininkus, gen. Sikorskis panaudojo kaip desperatišką priemonę atkėryti Sovietų Sąjungai ir iškelti skaudulą priversti Britanijos, Amerikos bei Kanados vyriausybes, atsistoti prieš Sovietų Sąjungą, "paspausti" ją, kad ji sutiktų su Sikorski reikalavimais.

Bet čia gen. Sikorskis nudėgė nagus. Skaudžiai nudėgė nagus.

Sovietų vyriausybė tinkamai ir energingai reagoavo į tą Sikorski veiksmą. Ji atidengė Sikorski siekių ir kaip tų siekių jis siekia. Tas negražus priešui Sikorski pasitaravimas liko aiškiai nušviestas. O taipgi nei Britanijos, nei Amerikos, nei Kanados vyriausybės Sikorski žygio netūgė.

Be abejonės, pro-fašistinė propagandą skleidžianti spauda teisinga Sikorski, tą hitlerininkų šmeižtą su pasigardžiamu kartoja ir dar ilgai kartos, nes toks yra jų tikslas, bet šmeižtas per-

kas liečia tų sričių gyventojų norą pareiską, ar jie nori priklausyti Lenkijai, tai tas jų noras ir nustatymas yra plačiai ir aiškiai visiems žinomas. Čia galima trumpai priminti, kad nuo pat paver-

gimo pradžios ukrainai, baltgudžiai ir lietuviai visados energingai priešinosi prieš lenkus okupantus ir visados reiskė norą būti susijungusiais su savo tautos didžiąja dalimi. To pasipriešinimo nušlopinimui lenkai naujojo labai aštrius, žiaurus priemones ir visas civiliziuotas pasaulis žino, kaip lenkai kankino ir žudė ukrainus, baltgudžius ir lietuvius. Vilnijos krašto lietuvių pergyventi vargai, lietuviams labai gerai žinomi. Be to, tas jų noras dar kartą buvo parodytas visuotinais demokratiniams balsavimams po to, kai Smiglio valdžia subyrėjo. Tų trijų tautų atstovai ir dabar pareiškia, jog jie nenori daugiau prie Lenkijos prigulėti.

Veikniausiai nesimorėjo šaukti nei "Heil Hitler."

Ivairios Naujienos

Kiek Tikėjimų
Sask. Provincijoj

Saskačevanos provincijoj gyvena 895,992 gyventojai, pagal 1941 metų statistiką. Tas gyventojų skaičius pasigalinęs į 24 skirtingas religines denominacijas.

Daugiausia pasekėjų turi Romos Katalikų bažnyčia — 224,731, įskaitant ir grekų katalikus.

Antrą vietą užima United Church of Canada, su 230,495 pasekėjais.

Visiškai netikinčių Saskačevano provincijoj yra 3,022.

Kiek Kanadoj Ūkininkų

1931 metais Kanadoj buvo 3,259,149 piliečių, gyvenančių ant ūkių. Nuo to laiko iki 1941 metų ant ūkių gyvenančių piliečių skaičius nupuolė veik 4 nuosimčiais. 1941 metais ant ūkių gyveno 3,163,268 piliečiai arba 125,872 piliečiai mažiau.

Pastaraisiais metais dar daugiau apledo ūkiai. Bet yra manoma, kad po karo daug kanadiečių grįš ant ūkių.

Neangliški Laikraščiai Kanadoj ir Amerikoj

Kanadoj yra 73 neangliški laikraščiai, spausdinami 18-ka skirtingų kalbų. Šių laikraščių neįsina keli azijiečiai kalbomis leidžiami laikraščiai.

Jungtinėse Valstijose išleidžiama 1,402 neangliški laikraščiai, spausdinami 35-mis skirtingomis kalbomis.

Amerikoj yra 22,000,000 svetur gimusių. Du milijonai amerikiečių visai negali kalbėti angliškai.

Apskačiuojama, kad Amerikoj apie 10,000,000 žmonių skaito neanglišką spaudą, o gal dar daugiau.

Kaip Kanadoj, taip ir Amerikoj neangliška spauda skaitoma labai reikalinga, nes tik ji gali pasiekti angliškai neskaitančių visuomenę.

KOMPANIJAI NEPAVYKO PRAVESTI SAVO PLANUS

TRAIL, B. C. — Consolidated Mining and Smelting kompanija, Kimberley anklėj, pravedė balsavimus tarp savo darbininkų, kad parodyti, jog darbininkai stovi su kompanijine unija.

Balsavimai buvo be valdžios priežiūros. Darbininkų unija nebuvo prileista visi.

Kadangi balsavimus pravedė viena kompanija ir ji viena skaitė balsus, tai ji gavo "daugumą." 1,977 darbininkai balsavo už kompanijinę uniją, o 1,888 prieš. Bet reikia atminti, kad buvo duotos teisės balsuoti ir 400 taip vadinamų šiaudinių ir šifų bosams, kuriems neduodama tos teisės, kada balsavimai būna pravedami vyriausybės priežiūroj.

Atėmus 400 balsų iš 1,977, kompanijinei unijai lieka tik 1,577 balsai. Reikia, ji negavo daugumos.

daug yra aiškus ir jis negalės visuomenės ir valdžių opinijos pakeisti. Kiekvienas sveikatai protaujantis žmogus aiškiai mato Hitlerio siekius ir jo agentų leidžiamą propagandą supranta.

Generolas Sikorskis pralaimėjo.

Z. J.

Šilvio Kataras. Zenklai maždaug tokie: Apetito stoka, liežuvis išbalęs, neskanumas, dažnai drugys pasirodo, ir jautimas, būk kas tai yra toliau jaučiama, kad toks ligonis jaučiasi galina nesveikas ir būdavoja abelmai apie savo sveikatą.

Lesgvi valgiai yra geriausia gyduolė, taipgi gerti daug, labai daug šalto vandens, taipgi reikalinga, kad viduriai būtų luosi. Tai yra geriausia gyduolė.

Praktavimas I raškiai. Gydymas nekurių ligų, ypač nuo persalimo, reikalauja, kad toks ligonis praktikuotų daug. Pigus ir gerus vaistas praktiko sukėlimui tai yra liepos žiedai: iš jų užkeičiama arbata ir paguldius ligonį lovovje duoti du ar tris stiklus išgerti tokios arbatos ant nakties. Tas išmūs didelį prakaitą ir ant rytojus ligonis neįsina tokio šaltio, kol jis arba ji Lovjo. Yra neblogai taipgi ir ramunėlių arbata gerti, nes ir ji patį daro, tai yra, sukeiči prakaitą. O sukėlimas prakaito yra labai reikalingas, ypatingai kuomet šalutis tik pasirodo.

Piktaplaukis. Pirmą iš glihos senatvės, gar Hippokrito laikų, buvo maždaug gydomas piktaplaukis šitaip: iš grynu ešty beržinių pelenų išvirti šarma ir su šiltu plauti žaizdą du ar tris kartus į dieną, paskui dėti ant žaizdos susutintus beržinius lapus ir, kai vieni lapai išdžiūsta, uždėti kitus. Taip su tokiais mažniekliais žmonės gydėsi per kelis sietus metų ir tankiai išsigydė. Mat mažniekliai daugelyje atsitikimų padaro daugiau naudės, negu tobulai išvystyta bent kuri gyduolė. Taipgi buvo vartojamas ir plačiai žinomas tarp lietuvių alijošius, perpjunant jį ir apdengiant juo žaizdą. Mat alijošius ištraukia karštį ir tada žaizda ima gyti. Svogūnai irgi galima vartoti sumaišius su alumi, medumi ir gultomu maku, gerai suvirinti ir apdengti žaizdą. Šitaip tankiai pagelbsti prasalinti piktaplaukį.

Saugokit Sveikatą

Visi Galai Negeri

"Aš abejoju, ar bus galima sumaudoti tamtos eilėraščių," tarė redaktorius poetui.

"Kas jam yra?" klausė poetas nepatenkintas. "Ar jis pergas?"

"Taip," atsakė redaktorius. "Perligas, perplatus ir perstoras."

Fašizmas Trijose Asabose

Tadaušas: — Klausyk, Mataušai, ar negalėtum išvirozyti man, koks skirtumas tarp tų trijų lietuvių tarbybų, kurios buvo suorganizuotos Amerikoje.

Mataušas: — Skirtumas, Tadaušai, tėra toks: Smetona tėvas, šimutis sūnus, o Grigaitis dviasis, bet vienas ir tas pats fašizmas.

ŠYPSENSO

Visi Galai Negeri

"Aš abejoju, ar bus galima sumaudoti tamtos eilėraščių," tarė redaktorius poetui.

"Kas jam yra?" klausė poetas nepatenkintas. "Ar jis pergas?"

"Taip," atsakė redaktorius. "Perligas, perplatus ir perstoras."

Fašizmas Trijose Asabose

Tadaušas: — Klausyk, Mataušai, ar negalėtum išvirozyti man, koks skirtumas tarp tų trijų lietuvių tarbybų, kurios buvo suorganizuotos Amerikoje.

Mataušas: — Skirtumas, Tadaušai, tėra toks: Smetona tėvas, šimutis sūnus, o Grigaitis dviasis, bet vienas ir tas pats fašizmas.

ŠYPSENSO

Visi Galai Negeri

"Aš abejoju, ar bus galima sumaudoti tamtos eilėraščių," tarė redaktorius poetui.

"Kas jam yra?" klausė poetas nepatenkintas. "Ar jis pergas?"

"Taip," atsakė redaktorius. "Perligas, perplatus ir perstoras."

Fašizmas Trijose Asabose

Tadaušas: — Klausyk, Mataušai, ar negalėtum išvirozyti man, koks skirtumas tarp tų trijų lietuvių tarbybų, kurios buvo suorganizuotos Amerikoje.

Mataušas: — Skirtumas, Tadaušai, tėra toks: Smetona tėvas, šimutis sūnus, o Grigaitis dviasis, bet vienas ir tas pats fašizmas.

ŠYPSENSO

Visi Galai Negeri

"Aš abejoju, ar bus galima sumaudoti tamtos eilėraščių," tarė redaktorius poetui.

"Kas jam yra?" klausė poetas nepatenkintas. "Ar jis pergas?"

"Taip," atsakė redaktorius. "Perligas, perplatus ir perstoras."

čia, reikalaujantis žiūri išlietuvių duobę su avonais, ne patinus ryšajungu. Ji labai žiopti, alkyko neaty nių būlavonų ar bent kokius

kad tai duosimolyje, kūs. Dekuokai, kurie

pauponi. Pažįsti žurnaliagai moš, tik slavono

autor, tetūs nei vienas ar kavinoms

išskait, kad prisodijta tų trijų metų, kad jie nėra argi, persodinami ai metų ar žiaus. Reikšai ju pri-

viety auto- slapti ka- kanz, je- pakitūs deju-

išskiniū au, kad tai simanymas, džia patikė-

jo, bet tuo- Raudonaj atyū. Ji nei viety Sajun- gali būti ties os.

ne Raudonaj ai gali tam žiūri arba jo, tį tų, ką jie a prirengtu, ajame Kry- kų žm žiny, oru sukiktu oritetą prie o Sajungos anėjimo to- gali būti.

ga, nutrauk- kais ryšius, igi Goebel- bet ir at- Tapū aty- ma, lengva- melams, kė griežtai, os tos biū- os prieš ja, skleidžiama

lyje Sovietų gininkų yra tetinės pro-

kti su tuo, ledasi vidu- alstybė turi taip, kaip a.

reikalauja, ors sugėdy- inkus, kurie izinė niūsy

kanadoj irgi onų, kurie i. H'ieriai ir būdais šmei- ausybė, Kiff- entų ar sei-

J. Y.

Kanadiečių Biografijos

Sir Frederick Banting

Kanados mokslas ir literatūra buvo praturtinti darbu daugelio žymių vyrų, atvykusių iš kitų kraštų arba gimusių iš jų, kurie buvo atvykę iš kitų kraštų. Su jais reikia plačiau susipažinti.

Vienas iš tokių kanadiečių buvo Sir Frederick Banting (1891 - 1941), išradėjas insulino, gyduojo nuo šlapligės. Sir Frederick buvo kilęs iš garsios senos olandų šeimos, originaliai vadinusios "Bentink", atsižymėjusios Olandijos ir Britanijos istorijoje. Jo šeimos šaka apsigyveno Airijoje 18-tame šimtmetyje, o vėliau emigravo į Kanadą.

Jis gimė Allistone, Ontarijoje, 1891 metais, o medicinos mokslus baigė Toronto universitete. Pereitame pasauliniame kare jis tarnavo Kanados Armijos Medikaliname Korpusė už oficerių; buvo sunkiai sužeistas kovojanties Cambrajam, 1918 metais; buvo apdovanotas Miltarinium Kryžium už narsumą.

Būdamas Vakarinės Ontarijos universiteto psichologijos departamento asistentu, lapkričio mėnesį, 1920 metais, pagavo tokią vaizduotę, kuri pasaulis vadina genialumu. Jis pasigavo techniška principa, pagal kurį saldžiosios glišs hormonas (žinomas kaip "insulinas" ir skaitomas labai svarbiu gydymui šlapligės) gali būti išimtas nesugadintus jo.

Reikėjo padaryti daug bandymų, tyrinėjimų iki nauja hipotezė galėjo būti patikrinta. Tą darbą jis atli-

ko Toronto universitete, padedant J. J. R. Macleodui ir Charles H. Bestui.

1922 metais išradimas buvo patvirtintas ir pradėta Toronto ligoninėse gydyti šlaplige sergančius žmones.

Jis buvo sveikinamas visuose pasaulio kampuose. Universitetai ir kitokios mokslo draugijos Kanadoje, Jungtinėse Valstijose, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje, Belgijoje, Norvegijoje, Italijoje ir Vengrijoje suteikė jam pagarbą. 1923 metais, jis buvo apdovanotas Nobelio Dovaną už atsižymėjimą medicinoje. 1934 metais, jis buvo pakeltas į Britų Imperijos Orderio Vėjų Komandierius.

Atsižvelgiant į jo gabumus, jis buvo paskirtas Medikalių Tyrinėjimų Departamento direktorium Toronto universitete. Iki 1930 metų ši įstaiga išaugo į Bantingo Institutą, kur jis ir jo pagalbininkai atliko daug tyrinėjimų silikozę, piktojo tumoro, coronary thrombosis ir kitų ligų.

Prasidėjus antram pasauliniam karni, jis atsidavė savo šaliai ir labai daug dirbo aviacijos psichologinių problemų tyrinėjime. Apgailėtina, kad jis užsimusė orlaivio nelaimėj Newfou nd l a n d e, skrendant į Angliją sąryšyje su tyrinėjimo projektais.

Dėka jo pasidarbavimo, daugeliu kanadiečių buvo palengvinti kentėjimai ir daugeliu buvo išgelbėta gyvybė.

LONDON. — Oro ministerija iškėlė, kad nauji Britanijos orlaiviai, Taiūnais vadinami, gali padaryti virš 400 mylių per valandą.

Jie apginkluoti keturiomis kanuolėmis arba 12 kulksvaisdžių.

Lietuviškojo tautinio Raudonojo Armijos junginio koncerto metu.

Detroitiečiai Gražiai Parėmė Liaudis Balsą

Pereitą sekmadienį detroitiečiai labai gražiai parėmė Liaudies Balsą, kaip moraliai, taip ir materialiai. Jų moterų Pažangos choras ir kiti merininkai išpildė didžiulį koncerto programos, o jie patys sudarė didžiulią publikos ir suaukojo daugiausia aukų.

Koncertą, kaip jau visiemis žinoma, surengė Lietuvių Literatūros Draugijos windsorietėjų kuopa. Windsorietėiai įdėjo nemažai energijos organizuodami tą koncertą ir dirbdami jame. Jiems taip pat, kaip ir detroitiečiams, reikia pasakyti didelį ačiū.

Navaziavome tiesiai pas draugus Pargelenus. Tuoj pat applanė tenai kiti windsorietėiai, o po kiek laiko draugas Puodžiūnas atsivedė būrį jaunų detroitiečių. Aido choro narių, su kuriais praieidome laiką iki atėjo laikas eiti į koncertą. Pas draugus Pargelenus teko

Jungtinių Tautų vadai: Čiorčilis, Ruzveltas, Čiangkaišas ir Stalinas. Šitie jų paveikslai kaboj prie Toronto miesto valdybos namo. Tuoj pat Pergalės Paskolos Toronto komitetas nori pasakyti detroitiečiams, kad šis karas yra visų Jungtinių Tautų karys ir kad jeigu mes norime, kad Kanada atliktų savo pareigas, tai mes turime pirkti paskolos bonus. Karo veimui reikalinga daug pinigų. Kiekvieno kanadiečio pareiga remti ataką.

bai gerai išlavintas ir susideda iš gerų dainininkių. Sudaivavo labai gražiai.

Chorui vadovavo Mrs. Ait-scheller, kitatautė Aksom-pnava, Stella Smijh, gabi lietuvaitė pianistė.

Po choro dainavo solo draugė Palevičienė, detroitietė. Ji dainavo rusiška "Sroka Moja Strana Rodnaja," Palevičienė yra Pažangos choro narė ir tui puikų balsą.

Apart lietuvių, turėjome ir rusų. Rusų choro mokytojas Gersonas labai gražiai pagriežė smuiko solo keletą numerių, jų tarpe "Ocy Chornyje," "Karobučka" ir "Kamarska." Rusų stygų kvartetas taipgi paskambino gražiai ir buvo publikos patiktas su gausiu rankų plojimu, kaip ir pirmesni numeriai. Viena jų orkestro narė, kurios pavardės neteko sužinoti, sugabai griežė solo ant pianonkordino.

Labai gražiai išėjo Bijūniens ir Palevičienė, detroitietė, duetas. Jos dainavo "Per Amžius Badaujanti Maineriai" ir "Tris Dienas ir Tris Naktis."

Rusų šokikai, kaip pasirodė, populiarūs ir Windsore. Jų trupė iš dviejų mergaičių ir dviejų berniukų pašoko labai vikriai ir publikai patiko.

Draugės Karalytė ir Dauberatė, detroitietės, labai malonų įspūdį sudarė savo sveltiniais balsoais. Jos dainavo "Gražių Dainelių" ir "Prirodino Žmonės." Abi gimusios Amerikoje, bet labai gražiai kalba lietuviškai ir tas labai gražiai atsišpindėjo dainuojant.

Krakaitienė, Zimantienė ir Zimantaitė dainavo trio. Jos dainavo "O Kai Aš" ir "Vai Kur Buvai Laputaitė." Sudaivavo labai gražiai.

Turėjome ir jauną menininkę. Tai E. Svirplytė. Amžiumi ji visai jauna, bet kaip ji skambino ant piano! Windsorietėiai turės puikią pianistę. Kiekvienam gali būti ašku, kaip ji skambins užaugus, jeigu ji taip gražiai skambina dabar.

A. Ruginius ir Daubaraitė, detroitiečių Aido choro nariai, davė linksmiausių numerį. Vertėtų surašyti visus žodžius, bet taip idomu buvo klausyti, kad nebuvo kada juos rašyti.

Rusų orkestras buvo nedidelis, bet jis publikai la-

bai patiko, kada jis pagriežė keletą numerių. Jo nariai buvo apsirengę tipiskais tautiniais kostiumais. Šioj vietoj galima pasakyti jiems didelį ačiū už tokią pagarbą Liaudies Balsui.

Per vidurį programos buvo pertrauka, po kurios buvo atsisaukimas, bet aš paleku tą ant galo.

Mūsų solistė draugė Degutienė man jau daug kartų girdėta, bet buvo malonu klausytis jos švelnaus balso ir dar kartą. Tiesa, keletą kartų mikrofonas buvo paklęs maišta ir pradėjus spiegti, bet jos numeriai išėjo puikiai ir kiek teko girdėti nuo detroitiečių ir windsorietėjų, tai ir jiems labai patiko. Ji dainavo tris dainas: "Sweetheart," "Kur Bakūzė Samanota" ir "Come." Pirmas dvi lietuviškai, o paskutinę angliskai.

Zimantienė ir Zimantaitė tur būt motina ir dukterė vėl padainavo pora gražių dainelių.

Ruth Gečas — spēkitis kur ji buvo? Nagi bostonietė! Ji dainavo duetas su Zimantaitė, Ruth tą rytą dainavo per radio laike detroitiečių psuvalandžio.

Į šias dainininkes taip užsižūrėjau, kad net pamiršau užrašyti vardus dainų. Bet jos gavo labai gražiai.

Programa užbaigė moterų Pažangos choras. Kokias dainas dainavo, pamatinėjau praedžioj.

Aukos Plaukte Plauktė

Per vidurį programos buvo leista man tarti padėkus žodį už tokią gausią paramą, kokią suteikė mūsų laikraščiai amerikiečiai. Buvo labai malonu, kad windsorietėiai suteikė man tokią progą, nes tai buvo pirmas atsitikimas, kad aš stovėjau prieš didelį būrį amerikiečių. Bet už tą privilegiją windsorietėiai uždėjo man pareigą padaryti ir atsisaukimą.

Turiu pasakyti, kad mano baimė buvo visai nepamatuota. Nors pirmą kartą dariau atsisaukimą ir nemokėjau, tačiau pasirodė, kad amerikiečiams daug ašikinti nereikia. Čia negaliu paauoti sąrašo, kas kiek aukavo, nes sąrašas pasiliko pas windsorietėius (jie prisijus vėliau), bet galiu pasakyti, kad parsivežiau \$210.72 aukų. Pridėjus \$11.00 aukų, kuriuos surinko draugė Alvisisakė už uniją

nienuė, detroitietė, susidarė \$221.72 aukų.

Windsorietėiai — pareiškę, kad jie vėliau atstus dar kokią šimtinę, kuri likianti nuo žlangos. Taigi, šios skaitlinės sako, kad amerikiečiai kartu su windsorietėiais, parėmė Liaudies Balsą labai gausiai. Už tai jiems dėdėlis ačiū.

Sokiai ir Laimėjimai

Po koncerto sekė smagus šokiai, per kuriuos myltingieji šokti gražiai pasilinksmino, o man teko progą pasilinkėti su detroitiečiais ir windsorietėiais. Reikia pasakyti, kad detroitiečiai, kaip ir windsorietėiai, labai draugiški ir malonūs žmonės. Kalbos nepritrūktum niekad.

Ant galo buvo išleisti laimėjimai. Pirmą prizą \$15.00 laimėjo Nr. 159. Pavardės ir adreso negalima išskaityti, bet laimėtojas yra torontietis. Tas ir detroitiečių turite tas kamjer, kreipkitės pas Liaudies Balsą.

Antrą prizą \$10.00 laimėjo Nr. 168, kurį turėjo windsorietis A. Puzera. Trečia prizą \$5.00 laimėjo Nr. 193, kurį turėjo V. Kirliuskas.

Aš tikiu, kad windsorietėiai, kurie rengė koncertą, parėmys nuodugniau. Aš norėjau duoti nors kiek žinių apie tą puikų koncertą. Taipgi ta progą išreikšti visiems padėką nuo Liaudies Balsu už tokią puikią moralę ir materialinę paramą. Liaudies Balsas to niekad nepamirš.

J. Yla.

UNIJŲ TARYBA UZ NYEMIMĄ UZDRAVIMO

SASKATOON. — Miesto unijų taryba savo susirinkime priėmė rezoliuciją, kad Kanados vyriausybė nuturti uždraudimą nuo Kamuristų Partijos.

Kita rezoliucija reikalauja sugrąžinti laisvę ukrainai darbininkų organizacijai ir atiduoti jai konfiskuotą turta.

WINNIPPEG. — Swift Canadian Co. darbininkai St. Boniface, Man., 506 balsais prieš 27 pasisakė už United Packinghouse Workers of America uniją. Balsavimai įvyko balandžio 22 dieną.

Tai didelis darbininkų laiparsivežiau \$210.72 aukų. Pridėjus \$11.00 aukų, kuriuos surinko draugė Alvisisakė už uniją

VALSTIECIO SONUS

GYVENIMO AUDROSE

APYSAKA

(Tąsa) Laikraščių cirkuliacija augo. Kiekvienas griebė, stvėrė juos, kad sužinotų, kas dedasi Europoj. Lietuva iš pat karo pradžios pateko jo ugnin. Lietuviai, gyvenanti Amerikoje, visi susidomėjo savo tėvais, broliais ir giminėmis.

II Europoj desėtkai milijonų jaunų vyrų, pačių geriausių visuomenės žiedų išvartyta į karo laukus. Iš Europos vis daugiau plaukė užsakymų Amerikon. Reikalavo kapnolių, joms svaidinių, durtuvų, kardų, šautuvų, granatų, apšavų, drabužių, maisto — visko. Karas yra baisus naikintojas. Jam visko daug reikia. Talkininkų karo laivai suvijo Vokietijos laivus į prieplaukas. Užsakymai plaukė iš Anglijos, Francijos, Belgijos ir Rusijos.

Amerikoj baigėsi ekonominis krizis. Fabrikai ir dirbtuvės pradėjo dirbti ne vien dienomis, bet ir naktimis. Karas viską naikino, šlavė, rijo. Degė miestai, miesteliai, sodžiai, žuvo žmonės, bet kad tą atlikti, tai reikalinga daug ginklų. Kiekvienas ginklas taipgi

turi savo amžių — pasensta. Po to jis vėl virnamas į metalą ir gaminamas iš jo tokis pat, ar kitokis ginklas.

III

Milijonai Amerikos gyventojų ateivių buvo atskirti nuo savo tėvynės, tėvų, brolių, seserų, mylimųjų ir draugų. Jų tarpe ir Martynas. Jis, pasiuntė Katrei laivakortę, ir pinigų. Taip rodėsi jį tikslas baigiamas atsiekti, bet karas sugriovė visus planus.

Jis rašė Katrei, savo tėvui laiškus. Laiškai arba grįžo, arba liko be atsakymo. Bandė rašyti per neutrališkas šalis — Sveicariją ir Švediją, bet ir tie arba grįžo, arba buvo be atsakymo. Martynas nežinojo, kur dėtis. Jis geriau dirbo, dėdei skolą atidavė, pinigų pasidarė, bet ryšiai nutrūko.

Bėgo mėnesiai po mėnesių. Europoj karas liepsnojo. Jo galvoj sukosi spiečius minčių. Kur yra Katrė? Ar ji ir jos tėvas pasiliko Lietuvoj, o gal išvyko gilumon Rusijos? Ar gavo ji laivakortę, pinigų ir laiškus? Ką ji mano apie jį? Ar gyvi tėvai ir brolis? Ar dar ilgai tęsis karas?

IV

Rugpjūčio mėnesį, 1915 metais, lietuviai iševiai dar daugiau susirūpino saviškių likimu Vokietijos armija paėmė Varšavą, Gardiną, Kauną, Vilnių ir visa Lietuva atsidūrė po vokiečių okupacija. Laikraščiai atnešdavo vis daugiau žinių, koki miesteliai, kaimai su žeme sulyginti, kurie sudėgė karo liepsnoje.

Martyno tėviskė yra arti didelio kelio iš Kaisedonių į Vilnių. Pietų puse ūjo, dideli mššiai Alytaus-Balstogės ruožtu. Jis ramaosi, kad tėvas žino, kas yra karas ir veikiausiai, su Vosilkais bus išvaziavęs gilumon Rusijos.

Martynas gyveno k. atoj vietoj. Katrė neturi jo antrašo, o jis jos. Jis paparašė anglos, gyvenančius sename antraše, priimti jo laiškus. Bet kompa-

nija nupirko namus, sugriovė ir toj vietoj pastatė fabriką, kur gamino kanuolėms svaidinius.

Rugsėjo pabaigoj Martynas gavo per Švediją pirmą laišką iš Lietuvos. Tai buvo tėvo laiškas. Iš jo sužinojo, kad tėvai neapėjo pabėgti Rusijon, nes vokiečiai greitai siaubė. Jų giminės visi gyvi, tik didelis vargas. Toliau Motiejus Pieva rašė: "Vosilkoienė neišnešė karo naštos, silpna buvo, mirė... Tavo mylimą Katrę... vokiečiai kareiviai... po to..." "Čia siunčiu... jos... krivinos... prašė... prieš mirį." Karo cenzoriaus žyrklės taip žiauriai iškarpė, kad nebuvo galima suprasti kas atsitiko Martynas suprato, kad kas nors bajsaus. Minimas kraujas, mirtis, Katrė, vokiečiai kareiviai. Jis svaigo. Prieš jo akis sukosi raudoni ir mėlyni kamuoliai.

Skaitė Martynas, skaitė Dėdė, bet vis darė vieną įsąvadą, kad kas nors bajsaus atsitiko Vosilkų šeimyno, kas nors bajsaus atsitiko su Katre. Kas? Kur ji? Kokis jos likimas?

V

Prieš Kalėdas sugrįžo į Broliškos Melės miestą viena lietuvių šeimyna iš Lietuvos. Ji buvo išvykus Lietuon paviešėti. Būdami Jungtinių Valstijų piliečiais, atsikraipė į šalies atstovą pra-

šydami gražinti juos atgal į Ameriką. Konsulo pastangomis buvo pristatyti į Rygą, paskui į Švediją ir iš ten atvežti atgal Amerikon. Jie Lietuvoj buvo tik apie dešimt verstų nuo Martyno tėviskės. Martynas nusiskubino pas tą šeimyną pasikalbėti.

— Ką, tamstelės, girdėjot apie mokytoją Vosilką ir jo šeimyną? — klausė jis didžiai sujudęs.

— O, viespatie, — sušuko vyras. — Mokytojo Vosilkos dukterį prūsai išžagino ir užsmagė...

— Ką? ... Ką! — suriko Martynas.

— Prūsai kareiviai... Katriną užsmagė... Sako vidurius paleido...

— Ką sakai?!

— Ramjinkis, — tarė moteris. — Kaip čia pasakius... Tikros tiesos nežinau nei aš, nei mano vyras... Bet ten plačiai, labai plačiai žmonės pasakoja, kad vokiečiai, oficeriai ir kareiviai Katriną pagavo... Pagavo, nuvilko į klojiną... na ir, žinai, tuos gyvulus... Vokiečiai labai biauriai efgėsi Lietuvoj. Mokytojo nebuvo namie, tai sako, kad jis vėliau parėjo... Žmonės pasakojo, būk ją pუსugy atradė. Kiti sakė, kad jai vidurius paleido. Kaip ten buvo, nežinau, bet žmonės plačiai kalba, — baigė moteris.

(Bus daugiau)

O. Kurginovas

Niekas negali Aleksandrą Martynors kvietė į partiją. Už daubos, visi pamatė šią moterį, apsiėmė švarku, didė ir tamsia skarbogus, nuo mažų be pertraukos karto paklausė Semioną Chleburį. Jis nusišypkė: "Būk mūsų."

Aleksandra atsisaitė švarką, atnešė iš besiveikiamenis upeliuodens — ir nuo pradėjo prastirtumą: žeminėse nės krosnelės dpartizanams, gžvalgos, virėjų pietus gaminti, tvarkė palapinę, naktį trūsė Aleksitynovna, ir būrį pasidarė savi, a kaudavama vad "mano vaikai", gyveno ir apysė ir jie davė jai pasia vardą — "m

Būrys veikė į vaite. Iškirto stėčius ir kupstus silygino, nutilo rėčių balsai, bet šūviai, nei kulko tėjimas, tolimas lyg lazdos barškėjimas per statibūrį atnešdavo vmatų, šalmy, n — partizanovo gurguoles, bastančius po kiti vilas Fominas ir stambioms oper

Priešas telkė divizijas naujai prieš Maskvą. Eryzo susprogdinlės tiltą ir sulaukė kolony stinkimo, kalingas žvalgos žinas visus mišitakelius: ne per tankius krūnugubenti mianus. Tada į žygį pasandra Martynovo miškus ir pažisavo namus, k

kaimą, kur ji išėmė miškuose: ji ne vaikščiodavo iš rinkdama dvaribus ir uogas bei šiams. Čia, neto kartu su savo m sandra Martynov pas dvarininką, evoliucijos, mokykloje. Pask buvo Jeršovo a rybos pirmininkūnežinos visų takitakeliu Uvarovo

Naktį buvo su magistrailės tiltastovėjo tankiai nos su pėstinink partizanai grįžo vargė, triukšm Tik Aleksandra na įskniaubė žepelyje, drėbėdam išgulėjo po ka diena, išblyksūčiusi. Dukart pri priėjus būrio kovilas. Fominas. E supdavo į kalnini miegantį. Auštai lė, pašildė vanden palapinę, užsim švarką ir atsisveitanais.

— Negaliu toli — pasakė ji Fon

O. Kuršnovas

MOTINA

IS Fronto Gyvenimo

Niekas negali atsiminti, ar Aleksandra Martynovna kas nors kvietė į partizanų būrį. Už daubos, prie palapinės, visi pamatė ją jau nebejauną moterį, apsvilkusią vatinu švarku, dideliais batais ir tamsia skarele. Kaip žmogus, nuo mažų dienų įpratęs be pertraukos dirbti, ji iš kurio paklausė būrio vadą Semioną Chlebutiną, ką daro. Jis nusišypsojo ir atsakė: "Būk mūsų šeiminiukė".

Aleksandra Martynovna atsirašė švarko rankoves, atnešė iš besiveržiančio pro akmenis upelio katilą vandens — ir nuo to momento pradėjo įprastą gyvenimo ritmą: žeminėse ant akmeninės krosnelės džiovino batus partizanams, grįžusiems iš žvalgų, virėjų padėdavo pietus gaminti, valė ginklus, tvarkė palapinę. Dieną ir naktį trūšė Aleksandra Martynovna, ir būryje visi ją pasidarė savi, artimi; ji juokaudavama vadindavo juos "mano vaikai", nors miške gyveno ir apysenių žmonių. Ir jie davė jai patį švelniausią vardą — "motina".

Būrys veikė jau antrą savaitę. Iškritę sniegas, sukietėjusi ir kupstuota žemė išsilygino, nulio miške paukščių balsai, bet nenulio nei šūviai, nei kulkosvaizdžių traškėjimas, tolimas ir sausas, lyg lazdos barškėjimas, traukiant per statinių tvora. Į būrį atnešdavo vokiečių automatų, šalmų, miltinių, šovinių. — partizanai užplūdavo gurguoles, naikino besibastančius po kaimus fašistinių baudžiamųjų būrių kareivius. Būrio komisaras Povilas Fominas ruošė žmones stambioms operacijoms.

Priešas telkė savo tankų divizijas naujam puolimui prieš Maskvą. Fominas pasiryžo susprogdinti magistratės tiltą ir sulaukyti vokiečių kolonų slinkimą. Buvo reikalingas žvalgas, patyręs ir žinąs visus miško kelius ir takelius: ne per kirtimus, o per tankius krūmus reikėjo nugabenti minas prie tilto. Tada į žygį pasiprašė Aleksandra Martynovna. Uvarovo miškus ji pažįsta jau kaip savo namus, kaip Porėčės kaimą, kur ji išaugo. Šiuose miškuose ji ne kartą pravaikščiavo ištais dienas, rinkdama dvarininkui grybus ir uogas bei karnas krepšiams. Čia, netoli Uvarovo, kartu su savo motina Aleksandra Martynovna tarnavo pas dvarininką, paskui, po revoliucijos, mokėsi kaimo mokykloje. Paskutiniu laiku buvo Jerysovo apylinkės tarybos pirmininku. Kaipgi ji nežinos visų takų ir slaptų takelių Uvarovo miškuose?

Naktį buvo susprogintas magistratės tiltas, kai ant jo stovėjo tankai ir automašinos su pėstininkais. Paryčių partizanai grįžo į mišką pavargę, triukšmingi, išalkę. Tik Aleksandra Martynovna įsikniaubė žeminės kempelyje, drebedama nuo šalčio, išgulėjo po kailiniais visą dieną, išblyškusi ir susimąsčiusi. Dukart prie jos buvo priėjęs būrio komisaras Povilas Fominas. Bet ji susisupdavo į kailinius ir dėjęsi mieganti. Auštant ji atsikėlė, pašildė vandens, sutvarkė palapinę, užsimitė vatinį švarką ir atsiveikino su partizanais.

— Negaliu toliau pasilikti, — pasakė ji Fominui, — ne-

tuori daugiau jėgų. O našta būti nenoriu. Nors labai skauda, bet turiu išeiti. Niekas nežinojo tikrosios jos išėjimo priežasties. Tik vaktrop virėjas visiems pasakojo, kad Aleksandra Martynovna laukia kūdikio. Ji visą laiką dėvėjo kailinius, bijodama, kad pastebėję nepradėtų ją rūpintis. Bevalgaujama ji tris kartus buvo prisėdusi pasislėpti, o partizanai jos laukė. O argi laikas dabar su vaikais būry terlintis?

Virėjas nulio, "pro sprogimų dundesys priminė smarų mišį, kuris vyksta laukuose, keliuose, miškuose. Šis mišis negalėjo nustelbti tokio paprasto, bet visuomet skausmingo moteries gyvenimo periodo — naujo žmogaus gimimo. Žvalgas buvo ntrodyta surasti Uvarovo mieste Aleksandra Martynovną, pasirūpinti ja, pasaugoti nuo priešų. Bet jos surasti jau nebepavyko, o po savaitės būrys sužinota, kad Aleksandra Martynovna, surišta, atvežė į vokiečių komendantūrą, į didelę mūrinę naują mokyklą.

Nuo tos valandėlės būrys nieko negalėjo apie ją sužinoti: ji dingo. Tik dešimtą dieną dailidė Jefrems Cigankovas, partizano tėvas, matė, kaip du vokiečių kareiviai auštant vilko sniegu kažkieno kraująta lavoną, ir kai ji metė po ežero ledą. Cigankovas pažino Aleksandra Martynovną Dreiman.

Kaip ji pakliuvo vokiečiams, kokius kankinimus pakėlė, kas atsitiko su jos naujagimiū sūnumi? Niekas apie tai Uvarove nežinojo. Ir tik dabar iš pasakojimų vietinių gyventojų — Onos Mhajevovs, Onos Gushakovos, Evdokijos Kalenovos, Jefrems Cigankovo, — mačiusių, kaip vedė ir kankino Aleksandra Martynovną, iš pasikalbėjimų su tais, kurie sėdėjo su ja kartu spaustuves kiemo pašūreje ir išvengė mirties baumės ir, pagaliau, išardžius Uvarovo miesto vokiečių komendantą vertėją Iljinskį, kuri sučiupo mūsų kariuomenė, — tik dabar mes galime nustatyti priešmirtinį motinos-partizanės kankinės kelią.

Ji atėjo į miestą naktį ir apsinakvojo namelyje, kur buvo gydytojas. Jis patarė gulėti, neišeiti į gatvę. Aleksandra Martynovna suskaitė konservų ir dešrų atsargą, kurią jai davė partizanai. Tris dienas ji gulėjo, o ketvirtą dieną kažkas pasibeldė į namelį. Aleksandra Martynovna pažūrėjo pro langą: prie priangio pusratū stovėjo vokiečių kareiviai. Ji užsimitė šiltą skarelę ir atidarė duris. Įsiveržė storas mažo ūgio vokiečiai, smogė jai kumščiu, ji susvyravo, bet du kareiviai ją sučiupo, sudrišo rankas ir išvedė į spaustuves kieme esančią mūrinę pašūrę.

Ten susirado daug pažįstamų. Jie stovėjo glaudžiai susispaudę vienas prie kito: sėdėti jiems neleido, bet tai vargiai būtų įmanoma tokiam ankštume. Aleksandra Martynovna prisilinko prie sienos: surištos už nugaros jos rankos sutino, bet ji tylėjo.

Naktį ją iššaukė tardyti. Kareivis atvedė ją pas Uvarovo miesto vokiečių komendantą kapitoną Chaažę. Kvo-

tos metu dalyvavo vertėjas Iljinskis.

— Sėskit! — tarė Chaažė. Aleksandra Martynovna prisitartino prie stalo ir ramiu balsu ištare:

— Leiskite man pagimdyti... Man liko dar trys dienos... Paskui žudykite! — Chaažė pasižiūrėjo į ją, nusijuokė ir įsakė kareiviams nurengti ją. Ji mėgino pasipriešinti, bet kažkas spyrė jai sunkiu pakaustytu batu, ir ji parkrito. Aleksandra Martynovna pakėlė, bet sėsti neleido. Chaažė tarė:

— Jūsų kūdikio vardą, pasakykite mums, kur yra partizanų būrys? Mes žinom, kad jūs iš ten.

— Aš nieko nežinau ir nieko nepasakysiu. Jūs pavyko mane pagauti, vadinas, man lemia žūtį. O apie būrį aš nieko nepasakysiu, kad ir kiek kankinsite.

Chaažė dar paklausė ar išesanti komunistė? Aleksandra papurtė galvą ir tarė:

— Aš dar mažai susipratusi...

Paskui komendantas pasiūlė jai pereiti miesto gatvėmis ir nurodyti namus, kur gyvena jos pažįstami. Ji eisanti basa ir plika, tik su skara, bet kuo daugiau ji nurodysianti namų, tuo dažniau ji galėsianti pasišildyti. Du kareiviai vedžiojo ją naktį po miestą, šaltas vėjas degino jos kūną, ji suposi į skarą ir ėjo tylėdama. Basos ir pabrinkusios jos kojos žengė sutryptu sniegu. Paryčių grįžo pas komendantą. Kareivis pranešė, kad moteriškė nerado nė vieno pažįstamo namo. Ją nuvarė atgal į pašūrę. Jos išvaizda privertė visus kriptelėti. Ji pamėlynavo, prie auštanos dienos šviesos dargi šitoje alytamsėje pašūreje galima buvo pastebėti jos pasenėjusį ir ištyšusį veidą. Ji pabandė atsiguoti ant kažkieno padueto jai palto, bet vokiečių kareivis išvedė visus iš pašūrės, palikęs tik vieną Aleksandra Martynovną. Gulėti jai neleido: stovėti, tikrai stovėti!

Tris dienas išbuvo ji toje pašūreje, viena, pusuogę.

be vandens ir maisto. Tik vieną kartą pas ją slapta atėjo kochezoznikė Evdokija Kalenova su kaseleliu duonos ir sriuba. Ji pasibeldė į pašūrės sieną ir išgirdo duslų svaitojimą. Kalenova apsvirkė. Ją sučiupo, atėmė duoną ir sriubą, prinešė.

Po to Aleksandra Martynovną vėl nuvedė pas komendantą. Ji jau nebegeležio juodėti nuo išbadėjimo ir skausmų. Jos kūnas nuo šalčio sutino. Chaažė vėl paklausė:

— Kur yra partizanų būrys? Tai jūs susprogdinate tiltą?

Aleksandra Martynovna pažūrėjo į komendantą ūgu žvilgsniu, tautam norėdama susivokti, ko ją klausinėja. Paskui ištare:

— Taip, aš — visu kuo kas kalta...

Daugiau ji nieko nepasakė — ji neteko samonės. Ona Gushakova, eidama pro komendantūrą, išgirdo kažkieno riksmą. Prisiarūnusi prie langų, ji pamatė, kaip du kareiviai šompalais mušė gulintą Aleksandra Martynovną. Tą pačią naktį prasidėjo gimdymo skausmai. Aleksandra Martynovną nutempė į pašūrę ir būnute ant šaltų lentų. Visą naktį namuose, kurie buvo netoli spaustuves kiemo, buvo girdėti moteriškes riksmas ir dejavimai. Visi žinojo — tai Aleksandra Martynovna. Tačiau grasinant mirtimi būrys uždrausta prisitrinti pro kiemo. Ir niekas jau negalėjo padėti. Ji ėjo savo skausmingu kankinės keliu atbulina, kankinimų ir mušimų sužadota, nežinodama, kaip išvengti žmogų ir kažkur savo stichs gelmėse sėmė jėgų ir vis dar tebegyveno. Ji pagimė sūnų, apmazgojo jį prasiskverbusiu pro pašūrės plyšį sniegu, ir neteko samonės.

Atsipeikėjo ji komendantūroje. Ją apvilko kažkokią nešvarią apsiaustu. Chaažė tarė jai:

— Jūsų sūnus liks gyventi tik tuo atveju, jei jūs pasakysit, kur yra būrys.

Aleksandra Martynovna atsikėlė, apžvelgė visus plačiai atvertom akim ir su-

smibždėjo:

— Kūdikio pasigailėkite... Jis nielu nekaltas...

Jai smogė durtuvu; ji nulio ir staiga suriko:

— Neužliesite jį krauju mūsų žemės! Nužudyte sūnų, man pilnas miškas sūnų, visus būrys.

Jai dar kartą smogė, net kojas pakirto. Chaažė ėmė moteriškę spardyti. Bet jos kankios dar nepasibaigė.

Aleksandra Martynovna pasiūlė eiti į mišką ir parodyti nors kelią į partizanus. Ji atsikėlė, paprašė batų ir apsiausto. Judėti ji negalėjo, ir ją pasodino į roges. Jefrems Cigankovas matė, kaip Aleksandra Martynovna nuvedė vokiečius į rytus, tuo tarpu būrys stovėjo į vakarus nuo miesto. Suteimus jį grįžo, tikčiau — ją pervežė miesto gatvėmis, priušuštą ir sukruvintą. Komendantūroje jai parodė mirusių sūnų. Aleksandra Martynovna apsvirkė, pirmą kartą per visas savo kankių dienas.

Ją išvedė į priangį mokyklos, kur buvo įsikūrusi komendantūra. Ten stovėjo žmonės. Juos vaikė. Aleksandra Martynovna nusiūstusė asaras, tarsi jos būtų galėjusios išduoti jos silpnbę, ir greitomis, skubėdama prašneko:

— Nelenkite galvų prieš žvėris! Atėis mūsų pergalės valanda! Likite sveiki, mano mieliėji!

Ją pastūmė šautuvo būrys: ji nuslydo į sniegą, bet vėl atsikėlė, basa, iškankinta, pamėlynavusi, sutinusi, padelių sužadota. Ir jos balsas vėl suskambėjo vakaro tamsioje:

— Braungiosios motius, ar girdite jį mane? Aš mirštu nuo žvėrių rankų, savo sūnaus nepasigailėsiu, bet savo tiesos neįsėdaviau. Ar girdite jį mane, motinos?!

Vokiečių kareiviai visus vaikė, o Aleksandra Martynovną nutempė į kiemą, badė durtuvais, mušė, vėl badė, kol ji persiskyrė su gyvybe, kaip karys, kaip tarybinės šalies nemirtingas herojus.

Kanados lakūnas Walter Kenneth McGregor, portaturietis, matomas kartu su rusais Kirovske (jis matomas dešinėje, priešakyje). Jo orlaivui buvo pasidarę kas tai negerai, kad reikėjo nusileisti. Partizanai tuoj pat "suėmė" ir jis turėjo bėdos, kad jūkiu, kad kanadietis.

Apatiniame paveiksle jis vaizuoja su raudonarmėčiu. Apie Sovietų orlaivinius ir abelnai apie Sovietų žmones jis kalba su aukšta pagarba. Jie esą labai draugiški ir pasiryžę. Joki suikimai jųnebaudo. Visi tvirtai įsitikinę, kad priešai bus sumušti.

Iš Atsibuvusių Sokių Per Velykas

DELHI, Ont. — Balančio 25 dieną, pas draugus Stradomskius ir Klimavičių įvyko šokiai. Dalyvavo didelis skaičius lietuvių, kurių tarpe buvo iš tolimų vietų, kaip tai Hamiltono ir apylinkių.

Kadangi ta diena buvo margučių diena ir visi prisiminėm apie Velykas Lietuvoje, tai valdyba susidūrė su klausimu, kaip pamarginti šokius. Bet kaip tu dabartinu metu, kada eina karas, pamarginsi, kad yra daug visokių trūkumų. Del to draugams ir draugėms teko ap-

siesti su mažesniu margumi. Šokiai buvo rengti ne del pelno, tai nebuvo tikėtasi padaryti pelno, bet padėjus išlaidas pasirodė keli dūpiriai pelno. Nutarta dėl paskirti mūsų pranešėjų ir švietėjui Liaudies Balse, o likusią dalį į kuopos išlaidas vietinių svarbių reikalų.

Draugija yra labai dėkinga draugam Stradomskui ir Klimavičiui už paveiklingą namo veltui. Taip pat ačiū draugam Bagdonui ir Semanui už pagriežimą veltui. Paremųjų komisija turbi širdingai ačiū visiems atsilankiusiems už dalyvavimą ir mandagų užsitaikymą.

Komisija

NEPAPRASTOS PRAKALBOS MONTREALE

Rengia L.L.D. Kanados Veikiantis Komitetas

Sekmadienį, Gegužio 9 d.

Dom Polski Salėj, 1956-58 Frontenac St.

KALBES SVARBUS SVEČIAS, OFICIALUS LIETUVOS LIAUDIES ATSTOVAS, SOVIETŲ SAJUNGOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE NARYS

P. ROTOMSKIS

JIS NUSVIES DABARTIES PASAULINĘ PADETI, SUVIENYTŲ TUTŲ SIEKIUS PRIES HITLERIŲ IR JO ASIES AGRESORIUS IR LIETUVOS LIAUDIES KOVAS PRIES HITLERINIUS BARBARUS, UŽ ISLAISVINIMĄ LIETUVOS.

KVIECIAME MONTREALO IR APYLINKES LIETUVIUS-ES Kuo SKAITLINGIAUSIAI DALYVAUTI, IŠGIRSKIME PIRMU KART MONTREALO LIETUVIŲ ISTORIJOJE ATSLANKIUSIĄ ŠI GARBINĄ SVIEČIĄ, TIKRĄJĮ LIETUVOS LIAUDIES SŪNŲ!

Laisva įžanga. Pradžia 2 val. p. p. punktualiai.

KOMITETAS

\$6.00 Metams	"VILNIS"	\$3.50 6 mėnesiams
Lietuvių Liaudies Dienraštis		
"Vilnis" kasdien paduoda teisingiausias žinias apie nacių terorą Lietuvoje ir kituose okupuotose kraštuose.		
"Vilnis" turi nuolatinius korespondentus visuose Amerikos didesniuose miestuose ir pramonės centruose.		
"Vilnyje" telpa daug raštų iš mokslo, sveikatos ir politikos sričių.		
"Vilnis" turi tris skyrius: Mokslo, Moterų ir Anglišką skyrius; pastarieji du galima atskirai užsiprenumeruoti.		
"VILNIS" 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. U. S. of Amerika		

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Metiniai Sokiai
 Šiuo metu pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ą kuopą rengia metinius sokius, kurie atsisbus šeštadienį, gegužio 15 dieną, hui-garų salėje, 242 James St.
 Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti. Griez smagi muzika.
 Sokiai prasidės 7.30 val. vakaro.

Rengėjai

Sudbury, Ont.

Susirinkimas

Siomė yra šaukiamas Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos 3-čios kuopos narių susirinkimas, ateinanti sekmdienį, gegužio 9 d., 1 val. po pietų, 1553 Larch St., Naujoko Valgykloj.

Prašome visus narius-tes ir simpatikus kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nes yra daug reikalų aptarti.

Dabar cina draugijos va-jus, kurie dar nepriklausote, gera proga prisirašyti, nes įstojimas per pusę nupigintus.

F. Jenčys
 Kuopos Sekretorius

Montreal, Que.

Susirinkimas

Šiuo metu pranešame, kad LLD 137 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužio 7 d. (penktadienį), 8.30 val. vakare, po adresu 61231 Char-lavox St.

Prašome visus narius-tes dalyvauti. Turėsime svarbių reikalų aptarti.

Kuopos Valdība

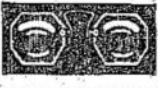
Draugas Sniceris Viešėjo Toronte

Draugas J. Sniceris, daug pasidaravęs del Liaudies Balsu tarp Central Patricia lietuvių, lankėsi Toronte ir buvo užėjęs į Liaudies Bal-so raštinę.

Draugas buvo susirgęs ir ilgą laiką išbuvo ligoninėj Fort William. Dabar draugas atrodo gerai, bet vasa-rą mano praleisti kur nors ant farmų Toronte apylin-kėj.

Administracija

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių pa-reina nervotumas ir galvos skausojimas. Prilanko akinius.

470 College W., Toronto
 Telefonas: RA. 3924

ADVOKATAS

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto
 Ofiso telefonas: WA. 5900
 Rezidencijos — ME. 1425

Tel.: VA.5370

Harry R. Banks Company

GRABORIUS
 Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio. Iškaitant Hamilton ir Whitby
 Laidotuvės net \$55.00 pigumo
 455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Pagerbė Draugis Ir Parėmė Namą, Canadian Tribune

TORONTO. — Balandžio 24 dieną, šeštadienį, draugai Petračiai, Vaičiuliai, Mile-riai, kooperuojant visiems simpatikams, surengė draugams Markauskams surpi-zo partija. Kadangi Mar-kauskai yra dalyvavę daugelyje tokių partijų ir turi pa-tyrimo apie būdus, kaip jos rengiamos, tai sunku buvo juos išvobyti, teko užpulti vėlai po pietų netikėtai. Tro-kaš, keli karai su stalu, gė-rimu ir maistu apsupo Mar-kauskus ir padarė juos be-laisviais. Štuba buvo pri-remta, stalai apstatyti ska-niais valgiais ir gėrimais. Tuo metu susirinko ir sve-čiai — arti 50 asmenų.

Stalai buvo sustatyti pa-vidale patkavos. Markaus-kai buvo pasodinti pačiame vidury patkavos. Draugas Mile-rius, to vakaro šeiminin-kas, apibūdino Markauskams sugicos tikslą, pareikšda-mas, kad tai išreikšimui visu dalyvaujančių nuosirdumo. O kad tas nuosirdumas pa-silikty ilgesnei atminčiai, bu-vo įteikta Markauskienei Ce-dar Box, jai šūkrelei Aldu-tei kraičiams krauti, o Mar-kauskui rankinis Bulova laikrodėlis.

Markauskai išreikšė padė-ką, o svečiai sustoję padė-navo ilgiausių metų. Tuomet šeiminkės, Petračienė, Mi-lerienė ir Vaičiūlienė, prad-jo vašinti visus susirinku-sius.

Minut draugų Markaus-ky sukaktį, buvo prisiminti ir kiti reikalai. Draugai By-ras ir Morkūnas davė sum-nymą, kad reikia paremti li-tuvių namą ir Canadian Tri-bune. Sumanymas buvo pa-remtas ir pradėjo kloti dol-erines.

Del namo aukojo skan-čiai:
 Markauskas ir M. Guoba po \$5.00; Jaraš \$3.00.

Mikšiai, Mile-riai, Grusai, Karveliai, Pažėra, Maskelita, Barkus ir Litvinskas po \$2.
 Mrs. Kubliuk, Vaičiuliai, J. Ragauskas, Mickevičiai, Leimonas, Vitkunas, Petrači-čiai, Sinkunai po \$1.00.

Padolskiai ir M. Simkunas po 50 centų.
 Viso del namo buvo su-aukota \$38.00.

Del Canadian Tribune au-kojo:

Lapata, Byrai, Gavenas, Morkunas, Leskevičius po \$1.00. M. Simkunas 50 centų. Viso \$5.50.

J. Šiumba paaukojo \$1.25 del Sovietų kovotojų.

Visiems reikalams buvo suaukota \$44.75.

Po to vėl visi linksmosai linkėdami draugams Mar-kauskams linksmo ir laimin-go gyvenimo.

Svečias

Lietuvis Barberys

A. Pečkaltis

Queen's Barber Shop

746 QUEEN ST. W.
 TORONTO

Kviečiu visus

POVILAS ROTOMSKIS

Kalbės Toronte

Antradienį, Gegužio 11 Diena

62 Claremont St.

LENKŲ SVETAINĖI — DOM POLSKI

P. Rotomskis yra Sovietų Sąjungos Generalio Konsu-
 lto New Yerke narys, oficialus Lietuvos atstovas.
 Į susirinkimą yra taipgi užkviesi Aid to Russia Fund
 Komiteto atstovai.

VAKARO PROGRAMĄ PRADĖS

BANGOS CHORAS

Padarūdamas keletą dainelių

KVIECIAME VISUS!

Prakalbas rengia ir visus kviečia Toronto Lietuvių Komitetas Veikimui Prieš Hitlerizmą

PRASIDĖS 8 VAL. VAK. ĮŽANGA LAISVA

Pasistenkite atvykti prieš aštuonias, nes susirinkimas bus pradėtas skelbiamu laiku.

IVAIRENYBĖS

REBALAI KAIP MAISTO DALIS

Nutukę žmonės dažnai gal-voja, kaip nusikratyti per-
 daug priaugusių riebalų: su-
 džiūvėliai norėty kiek parie-
 bėti; bet vidutinio pavidalo
 asmenys, nei riebus nei liesi,
 turbūt, retai kada pamasto
 apie riebalus kaip maisto da-
 lį.

Tačiau riebalai yra svar-
 bus mitybos elementas. Jie
 yra ypač gausingas šaltinis
 jėgos, reikalingos darbai ir
 įvairiems kūno judėjimams.
 Uncija riebalų duoda antra-
 tiek daugiau judamosios jė-
 gos, negu uncija liesos mė-
 sos ar tokių krakmolinių val-
 gių kaip duona.

Riebalai yra būtina reika-

lingi sudėčiai ir veikimui vi-
 sy kūno audinių, ypatinai
 smagenų ir nervų.

Natūraliai, ne dirbtinai,
 riebalai turi apšėiai vitam-
 inų, ypač A ir D, kurie reika-
 lingi ir normaliam vaikų au-
 gimui.

Tuoju po oda esamas rie-
 balų sluoksnelis veikia kaip
 šilumos paltikytojas kūne ir
 atitveria šaltį. Riebalai, tar-
 tum koks guminis molis, pa-
 laiko kraujagysles, nervus ir
 kitus vidujinius kūno organ-
 us savo vietoj, kad jie nesit-
 tabalotų kiekvieną kartą, kai
 žmogus pasikreipia, pasilen-
 kia arba kitaip permaino kū-
 no poziciją.

Gamta, pagaliau, stengia-
 si sudaryti kūne riebalų at-
 sargą (rezervą) nepaprast-
 tam reikalui, kad kūnas gal-
 ėtų juos naudoti kaip maist-
 tą tokiuose atsitikimuose,
 kai istinka alkis, badas arba
 asmuo serga ir negali valgy-
 ti.

Riebalai yra sudėtinės che-
 minės medžiagos. Pamatinė
 jų dalis tai vadinamoji rie-
 balinė rūkštis. Daugiausia
 riebalai susideda iš trijų da-
 lelyčių — molekulių, tokios
 rūkštis susijungusios su
 viena dalelyte glicerolio.

Glicerolis riebaluose yra
 svarbiausia priėzastis, kodėl
 dabar — karo metu, valdžia
 ragina nement šalin atlieka-
 mus riebalus, o taupyti juos
 ir nešti į paskirtas vietas.
 Riebalų glicerolis yra varto-
 jamas kariniams sproginiams
 dirbti.

Kai kuriuose riebaluose,
 be jau minėtų dalykių, yra
 fosforo ir cukrus, kurių
 daugiausiai randama smage-
 nyse ir nervuose.

Kas atsitinka, jeigu mes
 permažai riebalų valgome?
 Tuomet, visų pirma, gręsia

Paieskojimas

Turiu svarbų reikalą su
 Martynu Plepiu, gyvenančiu
 Montreale (Frontenac). Pra-
 šau patį draugą parašyti, ar-
 ba kitus pranešti man jo ad-
 resą.

A. Ivaška
 134 Rowand St.
 Fort William, Ont.

"Spring Song"

Liudmila Tselikovskaja, nau-
 ši filma bus pradėta rudy-
 ja Sovietų Sąjungos žvaigž-
 dė, u Toronte, Victory teatre, šį
 gė, kuri lošia naujoj soviet-
 pirmadienį, gegužio 10 die-
 tinėj filmoj "Spring Song" na.

Torentiečiai, Atydos!

NAUJA SOVIETINE FILMA

THEY STILL LAUGH AND SING!

Atina Torontan Gegužio 10

Bus Rodomo Victory Teatre

Durys Atidaromos 5.45 v. v. Kasdien

savotiška liga, kur labai iš-
 sipučia ir padidėja kepenys.
 Antra, mes tada negauna-
 me gana vitaminų A ir D ir
 energingiausios medžiagos,
 tarnaujančios kaip kūras
 raumenų darbai ir įvairiems
 kūno organų judėjimams.

Bet per daug riebalų valgy-
 ti taip pat negera, nes rie-
 balų perviršiai kaupiasi kū-
 ne, kaip kokiam sandelyje,
 tukina žmogų ir sunkina, o
 dažnai ir vidurių dirbiną ga-

N. M.

Tel. HA. 8177

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v. v.
 1107 ST. DENIS STREET
 MONTREAL, QUE.
 Netoli Dorchester St.

Tel.: DO. 1000
DO. 2590

Valandos: 4—5 po piet
ir sulyg susitarimo

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoja ir gydau įvairias ligas.
 Darbu visokias operacijas ir nervotimus (X - Rays).
 Vytauto-Rhubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
 201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 3441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas

KALBA LIETUVISKAI

Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
 4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir
 Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akuserijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
 Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų